

Lausunto Vekko Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VD/4630/11.00.03.00/2019

KR/KHI/MRA/SR

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnon määräaika on 25.6.2019.

Arviointiohjelman paperiversio on luettavissa 27.5.2019 - 25.6.2019 Vantaan kaupungin maankäytön asiakaspalvelussa (Kielotie 13, 01300 Vantaa, 10.6. lähtien Tikkurilan Vantaa-info, Dixi, Ratatie 11, 2. krs, 01300) Vantaa, Tuusulan kunnantalon kirjaamossa (Hyryläntie 16, 04300 Tuusula) sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa (Hyryläntie 8 C 4. krs, 04300 Tuusula).

Vantaan ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksissa sekä internetissä https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vekko_Oyn_Massaholmin_kiviainesalue_ja_maankaatopaikka_Vantaa/Vekko_Oyn_Massaholmin_kiviainesalue_ja_50282

Hankkeen kuvaus

Hanke käsittää enimmillään noin 17,6 miljoonan kuutiometrin kiviaineksen oton ja noin 25,6 miljoonan kuutiometrin puhtaan ylijäämämaan läjityksen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa alueella kiviaineksen ottaminen ja murskaus sekä puhtaiden ylijäämämaiden sijoittaminen pääkaupunkiseudun rakentamisen tarpeita palvelleen.

Alueelta louhittavat kiviainekset murskataan hankealueella tai viereisellä Senkkerin kivasemalla, johon hankealue rajoittuu. Alueelle voidaan tuoda murskattavaksi ylijäämälouhetta myös hankealueen ulkopuolelta. Louhetta otetaan vastaan kaikkina päivinä vuorokauden ympäri.

Hankealueen kuvaus

Hankealueen koko on 39 hehtaaria, ja se sijaitsee Vantaalla rajoittuen koillisessa Tuusulan kunnanajaan. Kulku hankealueelle on Tuusulan puolelta Senkkerin nykyiseltä kivasemalta.

Kaavatilanne

Maakuntakaavassa hankealue on osoitettu alueeksi, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvaroja, sekä ylijäämämaiden loppusijoitukseen varatuksi alueeksi (EJ3). Vantaan yleiskaavassa 2007 hankealue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M), jolla sijaitsee määräaikainen maanläjitykseen varattu alue (et) ja lentomeluvyöhyke 3 (LDEN 50-55 dB). Hanke toteuttaa voimassa olevassa maakuntakaavassa ja Vantaan yleiskaavassa osoitettua maankäyttöä. Alueella ei ole asemakaavaa, eikä hankkeen toteuttaminen edellytä asemakaavoitusta.

Hankealueella ei ole asemakaavoja. Hankealueen kaakkoispuolella noin 400 metrin päässä hankealueen rajalta on asemakaavassa erillispientalojen korttelialuetta (AO).

Luonto

Hankealuetta on hoidettu metsätalousalueena. Alueella olevat luontotyyppit ovat tavanomaisia talouskäytössä olevia metsiä ja osin ojitettuja, pääosin hakattua kuivaa kallio- ja kangassekametsää. Kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Alueella ei tiedetä eikä luontoselvityksessä todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivi lajeja.

Maa-ainesten otto poistaa kaikki luontoarvot hankealueelta. Hankkeen vaikutusten kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan ulottuvan enintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Hankkeen vaikutusalueen herkkyyks on arvioitu kohtalaiseksi, koska Vantaanjoen Natura-alue sijaitsee noin kilometrin päässä hanke-alueesta.

Pinta- ja pohjavedet

Hankealue sijaitsee maaston korkeimmalla kohdalla vedenjakajalla. Suurin osa hankealueen pintavesistä valuu kaakkoon Kesäkylänojan ja Kiilinojan kautta Tuusulanjokeen, joka laskee Vantaanjokeen. Pieni osa pintavesistä valuu luoteeseen, koilliseen ja itään. Hankealueella ei ole pintavesialueita eikä lähteitä. Vantaanjoki sijaitsee lähimmillään noin kilometrin päässä alueesta.

Hankealue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Ruotsinkylän II luokan pohjavesialue (nro 0185808), joka sijaitsee noin 2 kilometrin päässä hankealueen kaakkoispuolella. Alueelta ei ole hydrologisia yhteyksiä pohjavesialueille. Päijännetunneli sijaitsee yli 2 kilometrin etäisyydellä alueen kaakkoispuolella.

Lähialueella on haja-asutusta, ja osalla asuinkiinteistöistä on talousvesikaivoja. Lähin vesihuoltoverkon ulkopuolella oleva asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin päässä hankealueesta. Kesäkylän asuinalueella hankealueen kaakkoispuolella on vesijohtoverkosto.

Uudenmaan ympäristökeskuksen johdolla tehtiin vuonna 2006 valmistunut ns. POSKI-projektin selvitys "Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuoltoa yhteensovittaminen, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan loppuraportti" (Kinnunen ym. 2006). Siinä hankealue on luokiteltu kallioperän kiviainesten osalta maa-ainesten ottoon soveltuvaksi alueeksi.

Seudun muut toiminnot

Hanke liittyy vieressä Tuusulan puolella sijaitsevan Senkkerin kivaseman toimintaan. Kulku hankealueelle tapahtuu Senkkerin kivaseman kautta. Hankealueella hyödynnetään Senkkerin kivaseman kalustoa ja tuotevarastoja.

Maantie 152 (Kehä IV) linjaus Tuusulanväylältä Hämeenlinnanväylälle on suunniteltu hankealueen luoteisreunaan.

Tallinnan rautatietunnelista (Finest Bay Area Development Oy:n rautatietunneli Suomen ja Viron välillä) on käynnissä YVA-menettely. YVA-ohjelmassa on esitetty varikkoaluetta Massaholmin hankealueen itäpuolelle.

Aikataulu

Hankealueella tehtävän louhinnan ajoitus ja kesto riippuvat valitusta vaihtoehdosta, kiviaineksen kysynnästä ja viereiseltä Senkkerin kivasemalta louhittavan kiviaineksen määrästä. Aikaisintaan louhinta voitaisiin aloittaa vuonna 2021.

Jos louhinta ulotetaan korkeustasoon +5, kiviainesta riittää hankealueella arviolta 20–50 vuodeksi. Jos ylijäämään täyttö toteutetaan laajimman vaihtoehdon mukaisesti, täyttö on valmis arviolta 40–60 vuoden kuluttua hankkeen käynnistämisestä. Täyttö on mahdollista aloittaa matalan oton vaihtoehdossa aikaisintaan noin vuonna 2030. Suunnitelmissa on, että ylijäämämaiden vastaanottoa tapahtuu vuorokauden ympäri.

Arvioitavat vaihtoehdot

Vaihtoehto 1 (syvä otto ja korkea täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +5 eli noin 55-70 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 17,6 milj. m³.

Ylijäämään täyttö toteutetaan korkeana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +120. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 25,6 milj. m³. Kokonaistilavuus pitää sisällään loppusijoitettavan ylijäämään sekä täyttömäen rakenteisiin tarvittavan aineksen.

Vaihtoehto 2 (syvä otto ja matala täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +5 eli noin 55-70 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 17,6 milj. m³.

Ylijäämään täyttö toteutetaan matalana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +80. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 14,1 milj. m³ pitäen sisällään loppusijoitettavan ylijäämään sekä täyttömäen rakenteisiin tarvittavan aineksen.

Vaihtoehto 3 (matala otto ja korkea täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³.

Ylijäämään täyttö toteutetaan korkeana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +120. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 15,0 milj. m³.

Vaihtoehto 4 (matala otto ja matala täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³.

Ylijäämään täyttö toteutetaan matalana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +80. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 10,5 milj. m³.

Vaihtoehto 5 (matala otto ja teollisuusalue)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Alueen jälkikäyttönä on teollisuus- ja logistiikkatoiminnot noin tasolla +42.

Vaihtoehto 0

Vaihtoehdossa 0 hanketta ei toteuteta, ja hankealue jää metsätalouskäyttöön.

Arvioitavat vaikutukset

YVA-ohjelmassa on seuraavat ympäristövaikutukset tunnistettu todennäköisesti merkittäviksi:

- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön
- Vaikutukset maaperä- ja kallioperään
- Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Maisemavaikutukset
- Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin
- Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon
- Liikennevaikutukset
- Meluvaikutukset
- Tärinävaikutukset
- Pölyvaikutukset
- Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Vaikutukset aineelliseen omaisuuteen

Vaihtoehtojen vertailuperiaatteet

Hankkeessa sovelletaan IMPERIA-hankkeen mukaista arviointimenetelmää, jossa vaikutuksen laajuuden ja arviointikohteen arvottamisen kautta määritellään vaikutuksen merkittävyys. Vaikutusten merkittävyyteen vaikuttavat kohteen herkkyys ja muutoksen suuruus.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 6

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa.

Hankkeen kuvaus

Louhinnan ja murskauksen sekä maanlajityksen prosessit on kuvattu arviointiohjelmassa hyvin suppeasti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa merkitystä on muun muassa sillä, miten toiminnot ajallisesti jaksottuvat, esimerkiksi louhinnan vaiheistus ja maankaatopaikan rakentaminen. Murskauslaitteiston sijaintipaikkaa ei ole esitetty edes yleisellä tasolla, vaikka murskausta on mahdollisesti myös hankealueella. Kiviainestuotannon prosessikuvausten puutetta osin korvaa liitteenä 3 oleva selostus parhaista tekniikoista ja käytännöistä.

Vaikutuksia on myös sillä, miten maankaatopaikka maisemoidaan. Arviointiohjelmassa ei ole kuitenkaan kerrottu, minkälaista kasvillisuutta tai mahdollisesti muuta käyttöä täyttömäkeen on suunniteltu.

Vaihtoehdot

Arviointiohjelmaan on esitetty viisi eri vaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat siinä määrin erilaisia, että ympäristövaikutusten eroavuudet todennäköisesti saadaan esille.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Arviointiohjelman mukaan alueen kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Siellä ei tiedetä tai ole todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivilajeja. Arviointiohjelman liitteenä on lyhyt selvitys kesällä 2018 tehdyistä maastokäynneistä, joiden pääkohteena oli selvittää kirjoverkkoperhosen esiintymistä hankealueella.

Arviointiselostukseen on syytä selvittää alueen kasvillisuutta ja eliöitä tarkemmin kuin yhdellä perhostutkimuksella, vaikka aluetta onkin hoidettu metsätalousalueena. Luoteis-Vantaan liito-oravaselvityksessä on hankealueen lähellä todettu olevan liito-oravalle tärkeitä yhteyksiä ja lajille soveltuvia alueita. Tarkempi selvitys liito-oravan esiintymisestä voisi olla tarpeen hankealueen pohjoisosassa. Kesäkylän länsipuolella olevasta lammesta on tehty viitasammakkohavainto vuonna 2018, mistä on maininta myös Vantaan viitasammakkoselvityksessä.

Maa-ainesten otto poistaa kaikki luontoarvot hankealueelta. Hankkeen vaikutusten kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan ulottuvan enintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

Vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja viheryhteyksiin tulisi tarkastella laajemmin. Yhdessä nykyisen ottoalueen kanssa muodostuu hyvin laaja teollisuusalue, josta luontoarvot puuttuvat lähes täysin. Tarkasteluun tulee ottaa myös yhtenä jatkokäyttönä olevan maanläjityksen mahdollisuudet palauttaa alueelle luontoarvoja tukemaan luonnon monimuotoisuutta toiminnan loputtua. Luonnon monimuotoisuus vaikuttaa viime kädessä myös ihmisen hyvinvointiin. Lisäksi lautakunta huomauttaa, että YVA-ohjelmasta puuttuu valmisteilla olevan Vantaan yleiskaavan 2020 hankealuetta lähellä olevista merkinnöistä maininta ekologisesta runkoyhteydestä alueen luoteispuolella.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Hankealue sijaitsee maaston korkeimmalla kohdalla vedenjakajalla, jolta suurin osa pintavesistä valuu kaakkoon Kesäkylänojan ja Kiilinojan kautta Tuusulanjokeen, pieni osa luoteeseen, koilliseen ja itään. Kiviainesta otettaessa kaikki pintavedet ohjataan Senkkerin kiviaseman suuntaan, josta ne pumpataan pohjoiseen johtavaan Koivistonojaan. Arviointia tehdään hankkeen eri vaiheista, jolloin otetaan huomioon esimerkiksi aloitusvaiheen alueen raivauksesta johtuva mahdollinen kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitus sekä louhintavaiheen räjähdysaineperäinen typpikuormitus. Nämä alkuvaiheen ja louhintavaiheen pintavesivaikutukset tulevat todennäköisesti hyvin arvioituksi.

Täyttömäen valmistuttua pintavesien valumasuunnat palautuvat arviointiohjelman mukaan lähelle nykytilannetta. Valumiin vaikuttavat kuitenkin myös täyttömäen rakenne, siihen mahdollisesti suunnitellut vesienkäsittelyjärjestelmät sekä maisemointi tai muu jatkokäyttö. Nämä on otettava tarkasteluun pintavesivaikutusten arvioinnissa, vaikkei niitä ole ohjelmavaiheessa esitetty.

Hankealue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella eikä siltä ole hydrologisia yhteyksiä pohjavesialueille. Lähialueella on kuitenkin haja-asutusta ja osalla asuinkiinteistöistä on talousvesikaivoja. Myös Kesäkylän alueella on edelleen käytössä omia kaivoja, vaikka vesijohtoverkostoon liittyminen on ensisijaista. Arviointiselostukseen on koottava kaivojen laatutietoja, ei vain sijaintitietoja. Kaivojen perustiedot ja vedenlaatutiedot on selvitettävä. Koska louhinta ulottuu hyvin syvälle matalankin oton vaihtoehdoissa, on mahdolliset vaikutukset virtaussuuntiin selvitettävä huolellisesti.

Liikennevaikutukset

Arviointiohjelman mukaan hanke hyödyntää Senkkerin kivaseman nykyisiä kulkuyhteyksiä eikä hanke lisää kivaseman vuotuista liikennemäärää. Vuoden 2018 keskimääräinen liikenne oli noin 200 kuormaa päivässä ja kuormista 55 % suuntautuu Katriinantietä etelään. Ylijäämämaiden kuljetuksia ei nykyisin ole, joten liikennemäärä tulee epäilemättä kasvamaan. Arviointiselostuksessa on arvioitava nykyisen tieverkon toimivuus ja välityskyky liikenneturvallisuus huomioon ottaen. Arvioinnissa on otettava myös huomioon lähialueiden muut hankkeet, joiden liikenne kohdistuu samoille tieosuuksille.

Meluvaikutukset

Hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melulaskennan avulla ja tulokset havainnollistetaan meluvyöhykekarttojen avulla. Melulähteinä on kerrottu mallinnettavan poraus, murskaus, työkoneet sekä liikenne hankealueelta ja Senkkerin kivaseman alueelta.

Laskentoihin on otettava mukaan myös maankaatopaikkatoiminta ja louheen kuljetus kohteeseen, joita arviointiohjelman mukaan tapahtuu vuorokauden ympäri. Alkuvaiheen maankaatopaikkatoiminta sijoittuisi louhinta-alueen pohjalle, jolloin melua ei kuulu, mutta mitä korkeammalle täyttö ulottuu, sitä todennäköisempiä ovat myös meluvaikutukset. Melukartoilla on esitettävä lisäksi mahdollisten suojaustoimenpiteiden vaikutus.

Pölyvaikutukset

Hankkeen vaikutusten ilmanlaatuun arvioidaan ulottuvan enintään 500 metrin etäisyydelle hankealueesta. Pölyämistä ja pölyn vaikutusten arviointia tehdään hankealueen läheisyydessä ja kuljetusreittien varrella, huomioiden yhteisvaikutukset viereisen kivaseman toiminnan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollisuuksien mukaan arvioitava yhteisvaikutuksia lähialueen muiden toimintojen kanssa, ei pelkästään Senkkerin kivaseman. Arviointiselostuksessa on myös esitettävä pölyntorjuntatoimenpiteet.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Ihmisiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten arvioidaan ulottuvat enintään kilometrin päähän hankealueesta. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, mutta kaakkoispuolella on noin 130 asuin- tai lomarakennusta käsittävä Kesäkylän asuinalue, lähimmillään noin 400 metrin päässä. Hankealuetta ja sen läheisiä metsiä käytetään jonkin verran jokamiehen oikeudella retkeilyyn ja metsässä samoiluun.

Lisää asutusta ei hankealueen ympäristöön ole tulossa, mutta hankealueella tapahtuvilla toiminnoilla on merkitystä erityisesti lähimmän asuinalueen Kesäkylän elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikennevaikutukset ulottuvat kauemmaksikin. Hankkeen pitkän aikajänteen vuoksi kokonaisuutta on vaikea hahmottaa, koska vuosikymmenten aikana moni asia ehtii muuttua. Vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen tulisikin tarkastella jaksoissa, sillä louhinnan ja murskauksen vaikutukset ovat osin erilaisia kuin maankaatopaikkatoiminnan. Lisänsä vaikutusten arviointiin ja sen hankaluuteen tuo myös suunnitelmat uudesta liikenneyhteydestä (mt 152) Kesäkylän vierestä Hämeenlinnanväylälle. Tien ja hankkeen toteutuessa Kesäkylän alue jäisi eristyksiin teollisuusalueiden ja maantien väliin.

Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia luonnonvaroihin ei YVA-selostuksessa erikseen arvioida. Niitä voisi kuitenkin jossain määrin arvioida tässä yhteydessä ja laajempaan eli ekosysteemipalveluiden näkökulmasta ottaen huomioon aineellisten hyötyjen lisäksi aineettomat hyödyt. Ekosysteemipalveluiden heikkeneminen vähentää myös ihmisten hyvinvointia.

Yhteenveto

Vekko Oy:n YVA-ohjelma on hyvin yleispiirteinen, vaikka tarjoaakin useita tarkasteltavia vaihtoehtoja. YVA-selostusvaiheeseen on suunnitelmia tarkennettava erityisesti prosessien, alueen jatkokäytön ja pintavesien johtamisen osalta. Hankkeen vaikutusalueelle tulee ympäristöhäiriöitä muista toiminnoista, joten ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä huolella ja perusteellisesti myös kokonaiskuva silmällä pitäen.

Käsittely:

Ympäristöjohtaja muutti esitystään siten, että esityksen viimeiseksi lauseeksi kohtaan Yhteenveto lisättiin **Hankkeen kokonaiskesto huomioon ottaen selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkän aikavälin muutoksiin ympäristössä, lainsäädännössä, tekniikassa ja kiviaineksen tarpeessa.**

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa.

Hankkeen kuvaus

Louhinnan ja murskauksen sekä maanläjityksen prosessit on kuvattu arviointiohjelmassa hyvin suppeasti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa merkitystä on muun muassa sillä, miten toiminnot ajallisesti jaksottuvat, esimerkiksi louhinnan vaiheistus ja maankaatopaikan rakentaminen. Murskauslaitteiston sijaintipaikkaa ei ole esitetty edes yleisellä tasolla, vaikka murskausta on mahdollisesti myös hankealueella. Kiviainestuotannon prosessikuvausten puutetta osin korvaa liitteenä 3 oleva selostus parhaista tekniikoista ja käytännöistä.

Vaikutuksia on myös sillä, miten maankaatopaikka maisemoidaan. Arviointiohjelmassa ei ole kuitenkaan kerrottu, minkälaista kasvillisuutta tai mahdollisesti muuta käyttöä täyttömäkeen on suunniteltu.

Vaihtoehdot

Arviointiohjelmaan on esitetty viisi eri vaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat siinä määrin erilaisia, että ympäristövaikutusten eroavuudet todennäköisesti saadaan esille.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Arviointiohjelman mukaan alueen kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Siellä ei tiedetä tai ole todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivilajeja. Arviointiohjelman liitteenä on lyhyt selvitys kesällä 2018 tehdyistä maastokäynneistä, joiden pääkohteena oli selvittää kirjoverkkoperhosen esiintymistä hankealueella.

Arviointiselostukseen on syytä selvittää alueen kasvillisuutta ja eliöitä tarkemmin kuin yhdellä perhostutkimuksella, vaikka aluetta onkin hoidettu metsätalousalueena. Luoteis-Vantaan liito-oravaselvityksessä on hankealueen lähellä todettu olevan liito-oravalle tärkeitä yhteyksiä ja lajille

Hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melulaskennan avulla ja tulokset havainnollistetaan meluvyöhykekarttojen avulla. Melulähteinä on kerrottu mallinnettavan poraus, murskaus, työkoneet sekä liikenne hankealueelta ja Senkkerin kivaseman alueelta.

Laskentoihin on otettava mukaan myös maankaatopaikkatoiminta ja louheen kuljetus kohteeseen, joita arviointiohjelman mukaan tapahtuu vuorokauden ympäri. Alkuvaiheen maankaatopaikkatoiminta sijoittuisi louhinta-alueen pohjalle, jolloin melua ei kuulu, mutta mitä korkeammalle täyttö ulottuu, sitä todennäköisempiä ovat myös meluvaikutukset. Melukartoilla on esitettävä lisäksi mahdollisten suojaustoimenpiteiden vaikutus.

Pölyvaikutukset

Hankkeen vaikutusten ilmanlaatuun arvioidaan ulottuvan enintään 500 metrin etäisyydelle hankealueesta. Pölyämistä ja pölyn vaikutusten arviointia tehdään hankealueen läheisyydessä ja kuljetusreittien varrella, huomioiden yhteisvaikutukset viereisen kivaseman toiminnan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollisuuksien mukaan arvioitava yhteisvaikutuksia lähialueen muiden toimintojen kanssa, ei pelkästään Senkkerin kivaseman. Arviointiselostuksessa on myös esitettävä pölyntorjuntatoimenpiteet.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Ihmisiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten arvioidaan ulottuvat enintään kilometrin päähän hankealueesta. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, mutta kaakkoispuolella on noin 130 asuin- tai lomarakennusta käsittävä Kesäkylän asuinalue, lähimmillään noin 400 metrin päässä. Hankealuetta ja sen läheisiä metsiä käytetään jonkin verran jokamiehen oikeudella retkeilyyn ja metsässä samoiluun.

Lisää asutusta ei hankealueen ympäristöön ole tulossa, mutta hankealueella tapahtuvilla toiminnoilla on merkitystä erityisesti lähimmän asuinalueen Kesäkylän elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikennevaikutukset ulottuvat kauemmaksikin. Hankkeen pitkän aikajänteen vuoksi kokonaisuutta on vaikea hahmottaa, koska vuosikymmenten aikana moni asia ehtii muuttua. Vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen tulisikin tarkastella jaksoissa, sillä louhinnan ja murskauksen vaikutukset ovat osin erilaisia kuin maankaatopaikkatoiminnan. Lisänsä vaikutusten arviointiin ja sen hankaluuteen tuo myös suunnitelmat uudesta liikenneyhteydestä (mt 152) Kesäkylän vierestä Hämeenlinnanväylälle. Tien ja hankkeen toteutuessa Kesäkylän alue jäisi eristyksiin teollisuusalueiden ja maantien väliin.

Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia luonnonvaroihin ei YVA-selostuksessa erikseen arvioida. Niitä voisi kuitenkin jossain määrin arvioida tässä yhteydessä ja laajempaa eli ekosysteemipalveluiden näkökulmasta ottaen huomioon aineellisten hyötyjen lisäksi aineettomat hyödyt. Ekosysteemipalveluiden heikkeneminen vähentää myös ihmisten hyvinvointia.

Yhteenveto

Vekko Oy:n YVA-ohjelma on hyvin yleispiirteinen, vaikka tarjoaakin useita tarkasteltavia vaihtoehtoja. YVA-selostusvaiheeseen on suunnitelmia tarkennettava erityisesti prosessien, alueen jatkokäytön ja pintavesien johtamisen osalta. Hankkeen vaikutusalueelle tulee ympäristöhäiriöitä muista toiminnoista, joten ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä huolella ja perusteellisesti myös kokonaiskuva silmällä pitäen.

Hankkeen kokonaiskesto huomioon ottaen selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkän aikavälin muutoksiin ympäristössä, lainsäädännössä, tekniikassa ja kiviaineksen tarpeessa.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

-

Täytäntöönpano: Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)